

ДОРНОГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ
/ХУРААНГУЙ/

Дорноговь аймгийн Иххэт сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны
санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ДГА-2024/05/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn
Дорноговь аймаг
2024 он

Дарга, тэргүүлэх аудитор: Т.Ган-Өлзий

Утас: 70522734

Аудитын менежер:

Утас: 70523020

Ахлах аудитор:

Цахим хаяг: dornogovi@audit.gov.mn

У.Оюунтүлхүүр

Цахим хаяг: oyuntulkhuur.u@audit.gov.mn

О.Нарангарав

Цахим хаяг: narangarav.o@audit.gov.mn

**ДОРНОГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

Орон нутгийн өмчийн III байр, Залуучууд гудамж,
3 дугаар баг, Сайшпанд сум, Дорноговь аймаг, 44103,
Утас: (976) 7052 2734

Цахим хуудас: domogovi@audit.gov.mn

2024-03-25 № 1-6/221

танай _____-ны № _____-т

ИХХЭТ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА
Г.НАМУУНЗУЛ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-д заасны дагуу Иххэт сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Иххэт сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Сумын татварын болон татварын бус нийт 249.1 сая төгрөгийн, байгууллагын үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны 8.6 сая төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж, орон нутгийн төсөвт байгууллагаас 473.6 сая төгрөг, орон нутгийн нэгдсэн сангаас 421.8 сая төгрөг, аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг 358.8 сая төгрөгийн санхүүжилт авч орон нутгийн төсөвт байгууллагуудад 670.6 сая төгрөгийн, санхүүжилтийг олгосон байна.

Аудитын гол асуудал

Тайлант оны сумын татварын болон татварын бус орлогыг 365.2 сая төгрөгөөр баталж, гүйцэтгэлээр 313.2 сая төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж, төлөвлөгөө 45.4 сая төгрөгөөр давж, 97.4 сая төгрөгөөр тасарсан орлогын гүйцэтгэл 85.6 хувиар биелсэн байна.

010020087

Бусад асуудлын хэсэг

АДБОУС 2706.10-д зааснаар хууль тогтоомжоор хориглоогүй, аудитын тайланд заавал мэдээлэх аудитын гол асуудал гэж тодорхойлоогүй, тухайлбал, аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалтын улмаас аудитын хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй байдал үүсээгүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Т.ГАН-ӨЛЗИЙ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

Код	Үзүүлэлт	/мянган төгрөг/	
		Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	412,512.66	452,861.50
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	288,205.99	146,482.94
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	288,205.99	146,482.94
31210	Төгрөг	288,205.99	146,482.94
31211	Төрийн сангийн харилцах	288,205.99	146,392.94
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	0.00	90.00
33	АВЛАГА	47,558.04	174,527.63
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	0.00	114.87
33400	Зээлийн хүүгийн авлага	824.35	1,055.07
33500	Бусад авлага	292.44	332.20
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	292.44	332.20
33600	Зээлийн авлага	44,572.00	173,025.48
33610	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	44,572.00	173,025.48
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	44,572.00	173,025.48
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	64,369.63	74,894.05
35100	Түүхий эд материал	6,100.53	6,100.53
35110	Тусгай зориулалттай материал	6,100.53	6,100.53
35400	Хангамжийн материал	58,269.10	68,793.52
35410	Бичиг хэргийн материал	4,284.68	5,314.56
35420	Аж ахуйн материал	46,578.52	49,896.56
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	7,405.90	13,582.40
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	12,379.00	56,956.89
36300	Тэжээлийн нөөц	12,379.00	56,956.89
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,938,325.27	2,698,855.44
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,938,325.27	2,698,855.44
39200	Биет хөрөнгө	1,864,274.72	2,625,650.56
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,510,486.39	1,736,826.39
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-153,812.62	-218,143.98
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	362,867.50	513,680.43
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-288,396.96	-317,354.88
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	155,139.49	170,004.29
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-98,382.84	-112,182.49
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	109,528.60	111,771.60
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-71,953.51	-80,396.32
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	862,230.07	1,409,768.06
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-523,431.39	-588,322.52
39300	Биет бус хөрөнгө	74,050.54	73,204.88
39301	Програм хангамж	3,566.00	3,566.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,321.46	-3,167.12
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	72,806.00	72,806.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	2,350,837.93	3,151,716.94
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	2,194.39	64,659.95
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	2,194.39	64,659.95
41300	Өглөг	2,194.39	64,659.95
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	0.00	15,273.38
41360	Бусад өглөг	2,194.39	49,386.57
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	1,869.25	48,190.40
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	325.15	1,196.17
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	2,348,643.54	3,087,056.99
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	2,348,643.54	3,087,056.99
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	946,290.21	946,290.21
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	946,290.21	946,290.21

Иххэт сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

51200	Хуримтлагдсан үр дүн	859,118.71	1,597,532.17
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	4,691,298.59	859,118.71
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	738,413.45
		3,832,179.88	
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	543,234.61	543,234.61
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	2,350,837.93	3,151,716.94

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	/мянган төгрөг/	
		ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,132,926.35	2,704,484.67
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	277,602.36	307,771.07
110	Орлогын албан татвар	165,060.96	200,105.07
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	165,060.96	200,105.07
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	92,750.00	163,455.36
110002	Үйл ажиллагааны орлого	43,651.81	10,072.40
110003	Хөрөнгийн орлого	18,819.99	24,757.70
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	4,860.00	1,620.00
110008	Шууд бус орлого	4,979.15	199.61
113	Хөрөнгийн албан татвар	62,672.10	26,470.00
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	1,903.80	4,043.05
113002	Бууны албан татвар	1,578.00	1,732.50
113004	Малд ногдуулах албан татвар	59,190.30	20,694.45
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	49,869.31	81,196.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	12,496.40	12,557.44
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	1,344.40	807.44
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	2,500.00	2,596.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	8,652.00	9,154.00
1181	Газрын төлбөр	37,372.89	68,638.56
118101	Газрын төлбөр	37,372.89	68,638.56
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	199,022.83	942,309.16
120	Нийтлэг татварын бус орлого	199,022.83	942,309.16
120003	Торгуулийн орлого	3,065.00	4,030.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	4,025.76	8,638.61
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	450.00	3,220.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,437.41	1,448.16
1200046	Зээлийн хүүгийн орлого	2,138.35	3,970.46
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	188,965.59	924,690.91
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	2,966.47	4,949.63
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,656,301.16	1,454,404.45
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	356,298.80	421,851.50
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	356,298.80	421,851.50
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	17,517.54	200,145.49
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	6,191.00	148,299.99
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	11,326.54	51,845.50
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,282,484.83	832,407.46
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,053,745.38	473,595.61
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	228,739.44	358,811.84
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2,031,796.17	1,966,071.22
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,031,796.17	1,966,071.22
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,521,004.36	1,962,583.22

Иххэт сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	309,014.51	415,880.43
210101	Үндсэн цалин	248,259.71	272,248.79
210102	Нэмэгдэл	38,945.32	110,141.37
210104	Урамшуулал	21,809.48	25,020.27
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	37,954.28	50,929.58
210201	Тэтгэврийн даатгал	26,725.57	35,900.45
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,098.96	4,220.99
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,438.85	3,378.03
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	518.16	686.97
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,172.73	6,743.14
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	541,906.78	85,720.88
210301	Гэрэл, цахилгаан	21,284.23	6,961.06
210302	Түлш, халаалт	501,447.16	77,753.06
210303	Цэвэр, бохир ус	19,175.39	1,006.76
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	431,627.67	640,705.91
210401	Бичиг хэрэг	5,963.28	5,100.02
210402	Тээвэр, шатахуун	22,258.35	38,779.76
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,833.74	3,770.47
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	9,144.31	71,539.11
210409	Бараа материал шилжүүлсний зардал	390,427.99	521,372.55
2105	Нормативт зардал	280.00	3,614.50
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	24,341.57	723.32
210604	Урсгал засвар	24,341.57	139.00
2107	Томилолт, зочны зардал	7,677.00	13,332.50
210702	Дотоод албан томилолт	7,677.00	13,332.50
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	21,386.56	86,143.25
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	20,255.42	85,317.04
210803	Даатгалын үйлчилгээ	364.28	296.55
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	466.72	83.70
210805	Тээврийн хэрэгслийн оншилгоо	121.00	121.00
210807	Газрын төлбөр	179.15	324.96
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	146,815.99	665,532.84
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,000.00	480,740.12
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,039.55	4,252.50
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	140,776.44	180,540.22
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	510,791.81	3,488.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,385.00	3,488.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,385.00	3,488.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	101,130.18	738,413.45
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	-3,832,179.88	738,413.45

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,032,553.59	1,544,979.94	2,653,018.06	6,230,551.59
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-1,086,263.38	-1,001,745.33	2,038,280.54	-49,728.17
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	946,290.21	543,234.61	4,691,298.59	6,180,823.41
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-	-
				3,832,179.88	3,832,179.88

Иххэт сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	946,290.21	543,234.61	859,118.71	2,348,643.54
11	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	946,290.21	543,234.61	859,118.71	2,348,643.54
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	946,290.21	543,234.61	859,118.71	2,348,643.54
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	738,413.45	738,413.45
20	2023 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	946,290.21	543,234.61	1,597,532.17	3,087,056.99

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Код	Үзүүлэлт	/мянган төгрөг/	
		ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,004,271.31	1,810,992.37
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	277,602.36	307,771.07
110	Орлогын албан татвар	165,060.96	200,105.07
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	165,060.96	200,105.07
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	92,750.00	163,455.36
110002	Үйл ажиллагааны орлого	43,651.81	10,072.40
110003	Хөрөнгийн орлого	18,819.99	24,757.70
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	4,860.00	1,620.00
110008	Шууд бус орлого	4,979.15	199.61
113	Хөрөнгийн албан татвар	62,672.10	26,470.00
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	1,903.80	4,043.05
113002	Бууны албан татвар	1,578.00	1,732.50
113004	Малд ногдуулах албан татвар	59,190.30	20,694.45
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	49,869.31	81,196.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	12,496.40	12,557.44
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	1,344.40	807.44
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	2,500.00	2,596.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	8,652.00	9,154.00
1181	Газрын төлбөр	37,372.89	68,638.56
118101	Газрын төлбөр	37,372.89	68,638.56
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	59,504.04	48,816.85
120	Нийтлэг татварын бус орлого	59,504.04	48,816.85
120003	Торгуулийн орлого	3,065.00	4,030.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	56,439.04	44,786.85
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	55,001.62	43,248.70
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,437.41	1,538.16
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,667,164.91	1,454,404.45
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	356,298.80	421,851.50
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	356,298.80	421,851.50
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	26,512.04	200,145.49
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	6,191.00	148,299.99
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	20,321.04	51,845.50
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,284,354.07	832,407.46
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,053,745.38	473,595.61
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	228,739.44	358,811.84
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,916,342.85	1,935,607.62
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,916,342.85	1,935,607.62
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,009,845.53	1,455,892.57
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	308,976.30	415,297.18

Иххэт сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

210101	Үндсэн цалин	248,298.51	271,511.12
210102	Нэмэгдэл	38,932.76	110,503.99
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	0.00	8,350.00
210104	Урамшуулал	21,745.03	24,932.07
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	37,861.41	50,779.32
210201	Тэтгэврийн даатгал	26,542.01	35,664.41
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,128.61	4,226.49
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,462.39	3,389.89
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	521.55	680.07
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,206.86	6,818.45
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	541,906.78	70,447.50
210301	Гэрэл, цахилгаан	21,284.23	6,961.06
210302	Түлш, халаалт	501,447.16	62,586.60
210303	Цэвэр, бохир ус	19,175.39	899.84
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	25,216.89	29,723.59
210401	Бичиг хэрэг	5,212.40	3,679.60
210402	Тээвэр, шатахуун	14,060.75	20,463.32
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,923.74	3,774.87
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,020.00	1,805.80
2105	Нормативт зардал	620.00	600.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	620.00	600.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	29,487.42	11,289.95
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	465.90	150.00
210604	Урсгал засвар	29,021.52	11,139.95
2107	Томилолт, зочны зардал	7,677.00	13,332.50
210702	Дотоод албан томилолт	7,677.00	13,332.50
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	51,790.38	381,234.92
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	50,659.23	380,408.71
210803	Даатгалын үйлчилгээ	364.28	296.55
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	466.72	83.70
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	121.00	121.00
210807	Газрын төлбөр	179.15	324.96
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,309.35	483,187.61
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,000.00	479,027.61
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,309.35	4,160.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	906,497.32	479,715.04
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	390,418.99	476,227.04
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	390,418.99	476,227.04
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,388.00	3,488.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,388.00	3,488.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	87,928.46	-124,615.25
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	18,532.00	17,107.80
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	18,532.00	17,107.80
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	18,532.00	17,107.80
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	18,532.00	17,107.80
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-18,532.00	-17,107.80
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	69,396.46	-141,723.05
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	218,809.53	288,205.99
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	288,205.99	146,482.94

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/мянган төгрөг/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Гүйцэтгэл зөрүү
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,965,743.30	1,766,015.86	320,110.54
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,965,743.30	1,766,015.86	320,110.54
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,413,727.00	1,288,388.82	320,110.54
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	506,494.20	415,297.18	0.00
210101	Үндсэн цалин	289,730.00	271,511.12	0.00
210102	Нэмэгдэл	162,507.40	110,503.99	0.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	15,180.00	8,350.00	0.00
210104	Урамшуулал	39,076.80	24,932.07	0.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	66,121.00	50,779.32	0.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	44,790.20	35,664.41	0.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,332.70	4,226.49	0.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,266.10	3,389.89	0.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,066.60	680.07	0.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,665.40	6,818.45	0.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	546,761.20	534,951.11	-219,123.54
210301	Гэрэл, цахилгаан	33,168.80	26,371.75	-18,892.68
210302	Түлш, халаалт	488,521.30	488,521.34	-331,266.32
210303	Цэвэр, бохир ус	25,071.10	20,058.02	-22,400.88
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	30,650.90	28,638.11	0.00
210401	Бичиг хэрэг	4,050.40	3,679.60	0.00
210402	Тээвэр, шатахуун	19,478.50	19,377.84	0.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,882.00	3,774.87	0.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	140.00	0.00	0.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,100.00	1,805.80	0.00
2105	Нормативт зардал	600.00	600.00	0.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	600.00	600.00	0.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	38,947.00	36,844.95	-2,208.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	14,800.00	14,370.00	0.00
210602	Тавилга	2,247.00	2,243.00	0.00
210604	Урсгал засвар	21,900.00	20,231.95	-4,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	13,430.70	13,332.50	0.00
210702	Дотоод албан томилолт	13,430.70	13,332.50	0.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	201,062.00	198,353.65	164,882.20
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	199,164.00	197,527.44	0.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	330.00	0.00	0.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	700.00	296.55	0.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	422.00	83.70	0.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	121.00	121.00	0.00
210807	Газрын төлбөр	325.00	324.96	0.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,660.00	9,592.00	376,559.88
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,500.00	5,432.00	376,559.88
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,160.00	4,160.00	0.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	552,016.30	477,627.04	0.00
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	550,616.30	476,227.04	0.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	550,616.30	476,227.04	0.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,400.00	1,400.00	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,400.00	1,400.00	0.00
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,965,743.30	1,610,701.27	-244,068.92
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	421,851.50	421,851.50	-988,980.19

Иххэт сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

310004	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	421,851.50	421,851.50	0.00
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,319,591.80	1,144,208.53	701,662.58
320001	Орон нутгийн төсвөөс	1,319,591.80	1,144,208.53	1,123,514.08
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	224,300.00	44,641.24	43,248.70
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,000.00	1,392.54	0.00
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	223,300.00	0.00	0.00
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	59	45	45
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	5	5	5
610001	Төсвийн байгууллага	5	5	5
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	27	20	20
620001	Удирдах ажилтан	8	7	7
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	11	5	5
620003	Үйлчлэх ажилтан	8	8	8
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	27	20	20
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	11	6	6
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	10	8	8
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	6	6	6

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/мянган төгрөгөөр/			
Код	Үзүүлэлт	ТЗ цэвэр дүн	Зөрүү
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	200,145.49	-200,145.49
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	200,145.49	-200,145.49
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	184,611.55	-184,611.55
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,085.48	-1,085.48
210402	Тээвэр, шатахуун	1,085.48	-1,085.48
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	183,526.07	-183,526.07
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	183,526.07	-183,526.07
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	15,533.94	-15,533.94
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,088.00	-2,088.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,088.00	-2,088.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	13,445.94	-13,445.94
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	13,445.94	-13,445.94
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	200,145.49	-200,145.49
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	200,145.49	-200,145.49
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	148,299.99	-148,299.99
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	51,845.50	-51,845.50

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

5.1 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Төсвийн төлөвлөлттэй холбоотой асуудал

1.1. Илрүүлэлт: Сумын татварын болон татварын бус нийт 15 нэр төрлийн орлогын төлөвлөгөөг гүйцэтгэлийн дүнтэй харьцуулахад 86 хувийн биелэлттэй буюу 94.5 сая төгрөгөөр орлого тасарсан байна. Үүнээс шалтгаалан малын тоо толгойн орлогын албан татвараар хийгдсэн ажлын санхүүжилт дутаж 45.0 сая төгрөгийн өглөг үүссэн байна.

1.2. Өгсөн зөвлөмж: Сумын төсвийн орлогын төлөвлөлтийг тооцоо судалгаанд үндэслэн бодитой төлөвлөх эсхүл татварын орлогыг төвлөрүүлэх арга хэмжээ зохион байгуулах

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 2 төсвийн байгууллага, 3 тусгай сангийн 1 ерөнхий орлогын дансны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл нэгтгэгдсэн ба сумын боловсрол, соёл, эрүүл мэндийн 4 төсвийн шууд захирагчид олгосон тогтмол зардлын санхүүжилт, түүний зарцуулалттай холбоотой мэдээлэл санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн, мөнгөн гүйлгээний болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд нэгтгэгдсэн. Нийт нэгтгэгдсэн 2 төсвийн байгууллагын санхүүгийн тайлан аудитын дүгнэлтэд хамрагдсан байна.

Нөхөн сэргээлтийн тусгай дансны санхүүгийн тайланг аудит хийх байгууллагын тоонд оруулж, аудит хийх хуваарь батлуулаагүй ба ТТЗ-ийн санхүүгийн тайлангийн хугацаанд аудитад хамруулж, шалгасан болно.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудитаар 1 зөрчил илэрсэнд зөвлөмж өгсөн болно.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад
талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Засаг Даргын Тамгын Газар	1	5.5			1	5.5	1	5.5				
Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал	1	6.6			1	6.6	1	6.6				
Орон нутгийн хөгжлийн сан	1	16.8			1	16.8	1	16.8				
Хоршоо хөгжүүлэх сан												
Нөхөн сэргээх сан												
Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан												
Дүн	3	28.9			3	28.9	3	28.9				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс										
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн	
Засаг Даргын Тамгын Газар													
Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал													
Орон нутгийн хөгжлийн сан	1	28.3					1	28.3					
Хоршоо хөгжүүлэх сан													
Нөхөн сэргээх сан													
Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан	1	-					1	-					
Дүн	2	28.3					2	28.3					-

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил	Үүнээс
------------------	-------------	--------

Иххэт сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Засаг Даргын Тамгын Газар								
Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал								
Орон нутгийн хөгжлийн сан								
Хоршоо хөгжүүлэх сан								
Нөхөн сэргээх сан								
Дүн								